Ορισμός15SUDOKUDoc-Start

SUDOKU

Σιώρος Βασίλειος Ανδρινοπούλου Χριστίνα

Ιανουάριος, 2020

Εισαγωγή(1)

• Το Sudoku είναι ένα πάζλ βασισμένο στη λογική.

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

Figure: Παράδειγμα κλασσικού SUDOKU 9 × 9

Εισαγωγή(2)

 Στόχος του παιχνιδιού είναι ο παίκτης να συμπληρώσει τα κενά κελιά ενός ημιτελώς συμπληρωμένου πίνακα.

Εισαγωγή(3)

1: SUDOKU

Οι κανόνες για το κλασσικό SUDOKU σε έναν πίνακα μεγέθους $n \times n$ με υποπίνακες μεγέθους $m \times m$, όπου $m = \sqrt{n}$ είναι:

- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους η να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το η.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους η να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το η.
- •Κάθε υποπίνακας μεγέθους $m \times m$ να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.

Εισαγωγή(4)

- Οι αριθμοί μπορούν να αντικατασταθούν με οποιαδήποτε ομάδα συμβόλων, χωρίς να προκαλέσουν καμμία επίπτωση στην επίλυση, στη δημιουργία ή στη μαθηματική μοντελοποίηση του παζλ.
- Υπάρχουν διαθέσιμα SUDOKU παζλ με βάση κινέζικα σύμβολα, κινέζικους αριθμούς και σύμβολα που αναπαριστούν μερίδες σούσι.

Ιστορία(1)

- Δημιουργός του εν λόγω παιχνιδιού υπήρξε ο Αμερικανός αρχιτέκτονας Howard Garns (Μάρτιος 1905 - Οκτώβριος 1989) το 1979.
- Το παιχνίδι αρχικά ονομάστηκε "Number Place" και δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Dell Pencil Puzzles & Word Games.
- Ένα χρόνο μετά το παιχνίδι έγινε ιδιαίτερα δημοφιλές στην Ιαπωνία και μετονομάστηκε σε "suji wa dokushin ni kagiru" (SUDOKU).

Figure: Howard Garns

Ιστορία(2)

- Το SUDOKU έγινε ιδιαίτερα αγαπητό στην Ιαπωνία, με τις μηνιαίες πωλήσεις SUDOKU περιοδικών να ανέρχονται στα 600.000 αντίτυπα κάθε μήνα.
- Οι Ιάπωνες υιοθέτησαν το SUDOKU ως συνήθεια για δύο βασικούς λόγους:
  - η γλώσσα τους δεν ήταν κατάλληλη για την ανάπτυξη σταυρόλεξων, οπότε υστερούσαν σε αυτά και
  - συνηθίζουν να μετακινούνται με τρένα και λεωφορεία.

Ιστορία(3)

Figure: Wayne Gould

- Ο Wayne Gould , Νεοζηλανδός δικαστής, έφερε πίσω στον Δυτικό κόσμο το SUDOKU.
- Το 1997 βρισκόταν στο Τόκιο και ανακάλυψε ενα SUDOKU.
- Έφτιαξε το πρωτο πρόγραμμα που δημιουργούσε SUDOKU παζλ.

Μελέτη

Στην παρούσα εργασία θα μελετήσουμε σε βάθος:

- Μαθηματικές μεθοδολογίες για την επίλυση sudoku.
  - Μοντελοποίηση του προβλήματος της επίλυσης του παζλ ως πρόβλημα γραμμικού προγραμματισμού.
  - Επαλήθευση με χρήση Python .
  - Παραλλαγές του κλασσικού sudoku.
- Μαθηματικές τεχνικές για τη δημιουργία sudoku.
  - Κριτήρια sudoku παζλ.
  - Δημιουργία sudoku με bruteforce.
  - Δημιουργία sudoku από προγενέστερο παζλ.
  - Δημουργία SUDOKU παζλ βάση λογικών στρατηγικών .
- Επίπεδα δυσκολίας SUDOKU παζλ
  - Μελέτη των επιπέδων δυσκολίας στην επίλυση SUDOKU παζλ από τον άνθρωπο
  - Στατιστική προσέγγιση
  - Επίπεδο δυσκολίας και δεδομένοι όροι στο παζλ.

- Μοντελοποίηση του προβλήματος της επίλυσης του παζλ ως πρόβλημα γραμμικού προγραμματισμού.
- Επαλήθευση με χρήση Python .
- Παραλλαγές του κλασσικού sudoku.

Μαθηματική μοντελοποίηση(1)

- Η μαθηματική μοντελοποίηση καθιστά δυνατή την εύρεση της λύσης του παζλ, αν υπάρχει, από έναν μαθηματικό αλγόριθμο.
- Το πρόβλημα επίλυσης ενός SUDOKU παζλ είναι πρόβλημα ικανοποίησης περιορισμών.

Μαθηματική μοντελοποίηση(2)

- Ένα πρόβλημα ικανοποίησης περιορισμών ορίζεται από δύο σύνολα:
  - το σύνολο μεταβλητών, $X_1, X_2, ..., X_t$,
  - ullet το σύνολο περιορισμών, $C_1, C_2, \dots, C_z$
- Κάθε μεταβλητή X_i με $1 \le i \le t$ λαμβάνει τιμές από ένα πεδίο D_i .
- Κάθε περιορισμός C_j με $1 \le j \le z$ αφορά κάποιο υποσύνολο των μεταβλητών και καθορίζει ποιος είναι ο επιτρεπτός συνδυασμός τιμών για αυτό το υποσύνολο μεταβλητών.

Μαθηματική μοντελοποίηση(3)

- Έστω, ο $n \times n$ πίνακας SUDOKU και οι υποπίνακες του μεγέθους $m \times m$.
- Ορίζουμε τις μεταβλητές απόφασης ως εξής:

$$x_{ijk} = egin{cases} 1 & \quad \text{αν το κελι (i,j) του πίνακα περιέχει τον ακέραιο k} \\ 0 & \quad \text{αλλιώς} \end{cases}$$

Μαθηματική μοντελοποίηση(4)

• Η μοντελοποίηση του προβλήματος είναι:

min
$$0^T x$$

s.t.
$$\sum_{i=1}^{n} x_{ijk} = 1$$
  $j = 1:n$, $k = 1:n$

μόνο ένα k σε κάθε στήλη του πίνακα

$$\sum_{j=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad k = 1 : n$$

μόνο ένα k σε κάθε γραμμή του πίνακα

Μαθηματική μοντελοποίηση(5)

$$\sum_{i=mq-m+1}^{mq} \sum_{i=mp-m+1}^{mp} x_{ijk} = 1 \quad k = 1:n, \quad p = 1:m, \quad q = 1:m$$

μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπίνακα

$$\sum_{k=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad j = 1 : n$$

όλα τα κελιά του πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν

$$x_{ijk} = 1 \forall (i, j, k) \in G$$

τα κελιά του πίνακα που είναι συμπληρωμένα είναι "on"

$$x_{ijk} \in 0, 1$$

Επαλήθευση μαθηματικής μοντελοποίησης με Python

Μαθηματική μοντελοποίηση παραλλαγμένων SUDOKU παζλ

- Υπάρχουν παραλλαγές του κλασσικού παζλ SUDOKU,
- Η επίλυσή τους είναι πιο απαιτητική σε σχέση με το κλασσικό παζλ.
- Η μοντελοποίησή του δε διαφέρει ιδιαίτερα από τη μοντελοποίηση για τα κλασσικά παζλ SUDOKU.

- Το SUDOKU X είναι μία παραλλαγή του κλασσικού SUDOKU.
- Έχει τον επιπλεόν κανόνα ότι οι δύο μεγάλες διαγώνιοι του πίνακα πρέπει να περιέχουν κάθε ψηφίο από το 1 μέχρι το n ακριβώς μία φορά η κάθε μία.

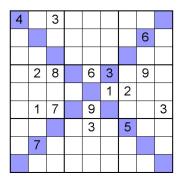

Figure: Παράδειγμα ενός SUDOKU X παζλ. Οι δύο μεγάλες διαγώνιοι είναι σημειωμένες με μωβ χρώμα. Η κάθε μία πρέπει να περιέχει όλους τους αριθμούς από το 1 εως και το 9 ακριβώς μία φορα τον καθέναν.

2: SUDOKU X

Οι κανόνες για το SUDOKU X σε έναν πίνακα μεγέθους $n \times n$ με υποπίνακες μεγέθους $m \times m$, όπου $m = \sqrt{n}$ είναι:

- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους η να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το η.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους η να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το η.
- Κάθε υποπίνακας μεγέθους $m \times m$ να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Η διαγώνιος του πίνακα που ξεκινά από το κελί (1,1)
  και καταλήγει στο κελί (n,n) να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Η διαγώνιος του πίνακα που ξεκινά από το κελί (1,n) και καταλήγει στο κελί (n,1) να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.

• Η μοντελοποίηση του προβλήματος είναι:

min
$$0^T x$$

s.t.
$$\sum_{i=1}^{n} x_{ijk} = 1$$
  $j = 1: n$, $k = 1: n$

μόνο ένα k σε κάθε στήλη του πίνακα

$$\sum_{j=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad k = 1 : n$$

μόνο ένα k σε κάθε γραμμή του πίνακα

$$\sum_{i=mq-m+1}^{mq} \sum_{i=mp-m+1}^{mp} x_{ijk} = 1 \quad k = 1:n, \quad p = 1:m, \quad q = 1:m$$

μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπίνακα

$$\sum_{r=1}^{n} x_{rrk} = 1 \quad k = 1 : 9$$

μόνο ένα k στην κύρια διαγώνιο

$$\sum_{r=1}^{n} x_{r(n+1-r)k} = 1 \quad k = 1:9$$

μόνο ένα k στη δευτερεύουσα διαγώνιο

$$\sum_{k=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad j = 1 : n$$

όλα τα κελιά του πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν

$$x_{ijk} = 1 \forall (i, j, k) \in G$$

τα κελιά του πίνακα που είναι συμπληρωμένα είναι "on"

$$x_{ijk} \in 0, 1$$

- Το Four Square SUDOKU είναι μία παραλλαγή του κλασσικού SUDOKU.
- Υποθέτουμε ότι αναφερόμαστε σε παζλ 9×9 .
- Ο επιπλεόν κανόνας εδώ σχετίζεται με τέσσερις επιπλέον υποπεριοχές στον πίνακα μεγέθους 3×3 . Στίς περιοχές αυτες πρέπει να περιέχονται όλοι οι ακέραιοι αριθμοί από το 1 ως το 9.

		7			4			1
			2	8				
2		6			9			
	5					2		6
	1			2			9	
6		4					7	
			8			9		2
				7	2			
8			4			6		

Figure: Παράδειγμα ενός Four Square SUDOKU παζλ. Οι τέσσερις περιοχές είναι σημειωμένες με μωβ χρώμα. Η κάθε μία πρέπει να περιέχει όλους τους αριθμούς από το 1 εως και το 9 ακριβώς μία φορα τον καθέναν.

3: Four Square SUDOKU

Οι κανόνες για το Four Square SUDOKU σε έναν πίνακα μεγέθους 9×9 με υποπίνακες μεγέθους 3×3 είναι:

- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπίνακας μεγέθους 3 × 3 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπεριοχή μεγέθους 3×3 να περιέχει όλους τους ακέραιους από το 1 ως το 9.

• Η μοντελοποίηση του προβλήματος είναι:

min
$$0^T x$$

s.t.
$$\sum_{i=1}^{n} x_{ijk} = 1$$
  $j = 1: n$, $k = 1: n$

μόνο ένα k σε κάθε στήλη του πίνακα

$$\sum_{j=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad k = 1 : n$$

μόνο ένα k σε κάθε γραμμή του πίνακα

$$\sum_{j=mq-m+1}^{mq} \sum_{i=mp-m+1}^{mp} x_{ijk} = 1 \quad k = 1: n, \quad p = 1: m, \quad q = 1: m$$

μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπίνακα

$$\sum_{r=i}^{i+2} \sum_{c=j}^{j+2} x_{rck} = 1 \quad i = 2, 6; \quad j = 2, 6; \quad k = 1:9$$

μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπεριοχή

$$\sum_{k=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad j = 1 : n$$

όλα τα κελιά του πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν

$$x_{ijk} = 1 \forall (i, j, k) \in G$$

τα κελιά του πίνακα που είναι συμπληρωμένα είναι "on"

$$x_{ijk} \in 0, 1$$

- Το Four Pyramids SUDOKU είναι μία παραλλαγή του κλασσικού SUDOKU.
- Υποθέτουμε ότι αναφερόμαστε σε παζλ 9×9 .
- Η παραλλαγή είναι παρόμοια με την παραλλαγή στο Four Square SUDOKU, με τη διαφορά ότι εδώ οι επιπλέον υποπεριοχές του πίνακα έχουν τριγωνική μορφή.

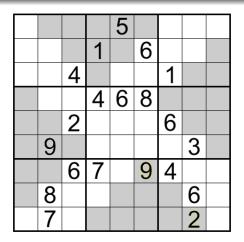

Figure: Παράδειγμα ενός Four Pyramids SUDOKU παζλ. Οι τέσσερις τριγωνικές περιοχές είναι σημειωμένες με γκρί χρώμα. Η κάθε μία πρέπει να περιέχει όλους τους αριθμούς από το 1 εως και το 9 ακριβώς μία φορα τον καθέναν.

4: Four Pyramids SUDOKU

Οι κανόνες για το Four Pyramids SUDOKU σε έναν πίνακα μεγέθους 9×9 με υποπίνακες μεγέθους 3×3 είναι:

- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπίνακας μεγέθους 3×3 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπεριοχή μεγέθους 3×3 να περιέχει όλους τους ακέραιους από το 1 ως το 9.

• Η μοντελοποίηση του προβλήματος είναι:

min
$$0^T x$$

s.t.
$$\sum_{i=1}^{n} x_{ijk} = 1$$
  $j = 1: n$, $k = 1: n$

μόνο ένα k σε κάθε στήλη του πίνακα

$$\sum_{j=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad k = 1 : n$$

μόνο ένα k σε κάθε γραμμή του πίνακα

$$\sum_{j=mq-m+1}^{mq} \sum_{i=mp-m+1}^{mp} x_{ijk} = 1 \quad k = 1: n, \quad p = 1: m, \quad q = 1: m$$

μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπίνακα

$$\sum_{r=1}^{3} \sum_{c=3+r}^{9-r} x_{rck} = 1 \quad k = 1:9$$

η πρώτη πυραμίδα να έχει μόνο ένα k

$$\sum_{c=1}^{3} \sum_{r=1+c}^{7-c} x_{rck} = 1 \quad k = 1:9$$

η δεύτερη πυραμίδα να έχει μόνο ένα k

$$\sum_{r=7}^{9} \sum_{c=11-r}^{r-7} x_{rck} = 1 \quad k = 1:9$$

η τρίτη πυραμίδα να έχει μόνο ένα k

$$\sum_{c=7}^{9} \sum_{r=13-c}^{c-1} x_{rck} = 1 \quad k = 1:9$$

η τέταρτη πυραμίδα να έχει μόνο ένα κ 💷 💆 🖹 🔧

Four Pyramids SUDOKU

$$\sum_{k=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad j = 1 : n$$

όλα τα κελιά του πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν

$$x_{ijk} = 1 \forall (i, j, k) \in G$$

τα κελιά του πίνακα που είναι συμπληρωμένα είναι "on"

$$x_{ijk} \in 0, 1$$

- Το Position SUDOKU είναι μία παραλλαγή του κλασσικού SUDOKU.
- Υποθέτουμε ότι αναφερόμαστε σε παζλ 9×9 .
- Τα κελιά (1,1) σε όλους τους 3 × 3 υποπίνακες πρέπει να περιέχουν όλους τους ακέραιους από το 1 ως το 9 ακριβώς μια φορά, αντίστοιχα τα κελιά (1,2) όλων των υποπινάκων κοκ.

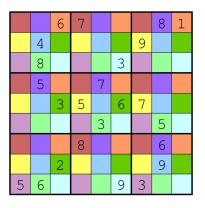

Figure: Παράδειγμα ενός Position SUDOKU παζλ. Κάθε κελί με το ίδιο χρώμα πρέπει να περιέχει όλους τους αριθμούς από το 1 εως και το 9 ακριβώς μία φορα τον καθέναν.

5: Position SUDOKU

Οι κανόνες για το Position SUDOKU σε έναν πίνακα μεγέθους 9×9 με υποπίνακες μεγέθους 3×3 είναι:

- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπίνακας μεγέθους 3 × 3 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε κελί (i,j) με i=1:9 και j=1:9 σε όλους τους υποπίνακες 3×3 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.

• Η μοντελοποίηση του προβλήματος είναι:

min
$$0^T x$$

s.t.
$$\sum_{i=1}^{n} x_{ijk} = 1$$
  $j = 1:n$, $k = 1:n$

μόνο ένα k σε κάθε στήλη του πίνακα

$$\sum_{j=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad k = 1 : n$$

μόνο ένα k σε κάθε γραμμή του πίνακα

$$\sum_{i=mq-m+1}^{mq} \sum_{i=mp-m+1}^{mp} x_{ijk} = 1 \quad k = 1:n, \quad p = 1:m, \quad q = 1:m$$

μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπίνακα

$$\sum_{i=c}^{9} \sum_{j=z}^{9} x_{ijk} = 1 \quad c = 1 : (3) : 9 \quad j = 1 : (3) : 9 \quad k = 1 : 9$$

μόνο ένα k σε κελιά υποπινάκων με ίδιες συντεταγμένες

$$\sum_{k=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad j = 1 : n$$

όλα τα κελιά του πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν

$$x_{ijk} = 1 \forall (i, j, k) \in G$$

τα κελιά του πίνακα που είναι συμπληρωμένα είναι "on"

$$x_{ijk} \in 0, 1$$

- Το Three Magic SUDOKU είναι μία παραλλαγή του κλασσικού SUDOKU.
- Υποθέτουμε ότι αναφερόμαστε σε παζλ 9×9 .
- Στα σημειωμένα 3 × 3 κουτιά (magic) οι 3 αριθμοί σε κάθε στήλη και οι 3 αριθμοί σε κάθε γραμμή αν αθροιστούν δίνουν το ίδιο αποτέλεσμα.

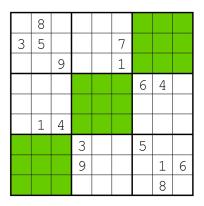

Figure: Παράδειγμα ενός Three Magic SUDOKU παζλ. Οι 3 αριθμοί σε κάθε στήλη και οι 3 αριθμοί σε κάθε γραμμή στα πράσινα 3×3 κουτιά πρέπει αν προτεθούν να δίνουν τον ίδιο αριθμό.

6: Three Magic SUDOKU

Οι κανόνες για το Three Magic SUDOKU σε έναν πίνακα μεγέθους 9×9 με υποπίνακες μεγέθους 3×3 είναι:

- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους 9 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπίνακας μεγέθους 3×3 να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Σε κάθε μαγικό κουτί το άθροισμα των στηλών και των γραμμών πρέπει να είναι το ίδιο.

• Η μοντελοποίηση του προβλήματος είναι:

min
$$0^T x$$

s.t.
$$\sum_{i=1}^{n} x_{ijk} = 1$$
  $j = 1: n$, $k = 1: n$

μόνο ένα k σε κάθε στήλη του πίνακα

$$\sum_{j=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad k = 1 : n$$

μόνο ένα k σε κάθε γραμμή του πίνακα

$$\sum_{j=mq-m+1}^{mq} \sum_{i=mp-m+1}^{mp} x_{ijk} = 1 \quad k=1:n, \quad p=1:m, \quad q=1:m$$
 μόνο ένας ακέραιος k σε κάθε υποπίνακα

$$\sum_{k=1}^{n} x_{ijk} = 1 \quad i = 1 : n, \quad j = 1 : n$$

όλα τα κελιά του πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν

$$x_{ijk} = 1 \forall (i, j, k) \in G$$

τα κελιά του πίνακα που είναι συμπληρωμένα είναι "on"

$$x_{ijk} \in 0, 1$$

Δημιουργία SUDOKU παζλ

- Κριτήρια sudoku παζλ.
- Δημιουργία sudoku με bruteforce.
- Δημιουργία sudoku από προγενέστερο παζλ.
- Δημουργία SUDOKU παζλ βάση λογικών στρατηγικών .

Κριτήρια SUDOKU παζλ

- Ενα παζλ SUDOKU οφείλει να πληρεί ορισμένες βασικές προϋποθέσεις,
  - για να έχει λύση
  - για να επιθυμεί κάποιος να ενασχοληθεί με αυτό.
- Τα κριτήρια είναι:

Κριτήρια SUDOKU παζλ

- Να έχει μοναδική λύση.
- Να μην απαιτεί από τον λύτη να μπαίνει σε διαδικασία να μαντέψει αν η λύση είναι σωστή ή όχι μία δεδομένη στιγμή.
- Να κατατάσσεται ορθά σε επίπεδα δυσκολίας.
- Να έχει την ίδια διαβαθμιση δυσκολίας κατά τη διαδικασία επίλυσής του.
- Να έχει απλή μορφή.
- Να είναι συμμετρικό.

Δημιουργία SUDOKU παζλ με bruteforce

- Σε έναν πίνακα μεγέθους $n \times n$ τοποθετούμε τυχαία αριθμούς από το 1 ως το n στα κελιά του.
- Ελέγχουμε αν ο τελικός πίνακας συμμορφώνεται με τους κανόνες του SUDOKU.
- Η τεχνική αυτή δημιουργεί περίπου nⁿ διαφορετικούς πίνακες και φυσικα δε συμμορφώνοται όλοι τους με τους κανόνες του SUDOKU.

- Δημιουργία νέων παζλ βασισμένοι σε κάποιο άλλο SUDOKU παζλ.
- Για να το επιτύχουμε αυτό πρέπει να διατυπώσουμε μερικούς μαθηματικούς ορισμούς και θεωρήματα.

7: SUDOKU πίνακας

Ένας τετραγωνικός πίνακας S είναι SUDOKU πίνακας αν ισχύουν τα παρακάτω:

- Αν το μέγεθος του πίνακα είναι n, τότε θα πρέπει να ισχύει ότι $n=m^2$, όπου το m μπορεί να είναι οποιοσδήποτε θετικός ακέραιος αριθμός.
- Κάθε γραμμή του πίνακα μεγέθους n να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.
- Κάθε στήλη του πίνακα μεγέθους *n* να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το 9.
- Κάθε υποπίνακας μεγέθους $m \times m$ να περιέχει ακριβώς μια φορά κάθε ακέραιο αριθμό από το 1 ως το n.

• Μία πολύ απλή προσέγγιση είναι από ενα παζλ S να καταλήξουμε σε ένα νέο παζλ $\overline{S}$ αντιστρέφοντας τον πίνακα S.

8: Θεώρημα

Αν ο S είναι ένας πίνακα SUDOKU, τότε και ο S^T είναι πίνακας SUDOKU.

- Μία εξίσου έξυπνη ιδέα είναι να αλλάξουμε τις γραμμές με τις στήλες από ενα παζλ S και να καταλήξουμε σε ένα νέο παζλ $\overline{S}$.
- Με αυτον τον τρόπο παράγουμε περισσότερα από ένα παζλ.

9: Θεώρημα

Αν S είναι ένας πίνακας SUDOKU, τότε ένας νεός πίνακα SUDOKU $\overline{S}$ μπορεί να δημιουργηθεί αλλάζοντας τη θέση σε γραμμές και στήλες σε επίπεδο υποπίνακα.

 Ένας ακόμη τρόπος για να δημιουργησουμε νέα παζλ SUDOKU είναι να αλλάξουμε, με συγκεκριμένη τεχνική, τους ακεραίους του SUDOKU που ήδη διαθέτουμε.

10: Θεώρημα

Αν S είναι ένας πίνακας SUDOKU, τότε ένας νεός πίνακα SUDOKU $\overline{S}$ μπορεί να δημιουργηθεί αλλάζοντας τους ακέραιους αριθμούς του S, με ένα προς ένα αντιστοίχιση ανάμεσα στο σύνολο $\alpha=(1,2,\ldots,n)$ που κατασκευάζει το S και στο σύνολο β , που είναι υπεύθυνο για την κατασκευή του $\overline{S}$ και είναι μία μετάθεση του συνόλου α .

Δημιουργία SUDOKU βάση λογικών στρατηγικών

- Κατασκευή πίνακα και συμπλήρωσή του, βάση λογικών στρατηγικών, με όλους τους αριθμούς από το 1 ως το n.
- Αφαίρεση ψηφίων από τον πίνακα, για να οδηγηθούμε στη τελική μορφή του παζλ.
- Έπειτα από κάθε αφαίρεση, έλέγχος αν το προκύπτον παζλ είναι επιλύσιμο, αλλιώς επανατοποθέτηση.

Επίπεδα δυσκολίας SUDOKU παζλ

- Μελέτη των επιπέδων δυσκολίας στην επίλυση SUDOKU παζλ από τον άνθρωπο
- Στατιστική προσέγγιση
- Επίπεδο δυσκολίας και δεδομένοι όροι στο παζλ.

- Ορίζουμε το πρόβλημα επίλυσης SUDOKU παζλ ως πρόβλημα ικανοποίησης περιορισμών.
- Υπάρχουν δύο προσεγγίζεις για την επίλυση ενός προβλήματος απόφασης για SUDOKU παζλ,
  - backtracking
  - constraint propagation

- Το backtracking είναι ουσιαστικά ένας bruteforce τρόπος επίλυσης προβλημάτων περιορισμών.
- Ξεκινά με μία κενή ανάθεση τιμών στις μεταβλητές του προβλήματος και αναθέτοντας τιμές τη μία μετά την άλλη επιχειρεί να καταλήξει σε λύση.
- Η τεχνική αυτή είναι σίγουρο πως θα καταλήξει σε λύση, αφού ουσιαστικά ελέγχει όλους τους πιθανούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να συμπληρωθεί ένα παζλ.

- Με την constraint propagation τεχνική χρησιμοποιούμε τη λογική για να για να βρούμε την τιμή κάποιων μεταβλητών, εξετάζοντας τους περιορισμούς.
- Για κάθε μεταβλητή ορίζουμε ένα σύνολο τιμών που μπορεί να λάβει χωρίς να προκαλέσει την παραβίαση κανενός περιορισμού.
- Η τεχική αυτή δεν είναι βέβαιο πως θα οδηγήσει σε λύση,
  αλλά σίγουρα είναι πιο αποδοτική.
- Μπορεί να συνδυαστεί με backtracking για καλύτερα αποτελέσματα.

- Το constraint propagation είναι η τεχνική που χρησιμοποιεί ο ανθρώπινος εγκέφαλος για να επιλύσει ένα SUDOKU παζλ.
- Συγκεκριμένα ο άνθρωπος χρησιμοποιεί δύο είδη τεχνικών:
  - Naked single technique: όπου για ένα δεδομένο κελί του πίνακα υπάρχει μόνο μία τιμή που μπορεί να ανατεθεί, καθώς όλες οι υπόλοιπες τιμές πλήττουν κάποιον περιορισμο
  - Hidden single technique: όπου για μία συγκεκριμένη γραμμή ή στήλη ή για έναν συγκεκριμένο υποπίνακα του παζλ υπάρχει μόνο ένα κελί που μπορεί να φιλοξενήσει μία συγκεκριμένη τιμή.

References(1)

- Sudoku Creation and Grading, Andrew C. Stuart,
  Φεβρουάριος 2007 ενημερώθηκε τον Ιανουάριος 2012
- An Exhaustive Study on different Sudoku Solving Techniques, Arnab Kumar Maji, Sunanda Jana, Sudipta Roy, Rajat Kumar Pal, International Journal of Computer Science Issues, Vol. 11, Issue 2, No 1, Μάρτιος 2014
- Human Problem Solving:Sudoku Case Study, Radek Pelánek, Ιανουάριος 2011

References(2)

- "The History of Sudoku", www.sudoku.com, https://sudoku.com/how-to-play/the-history-of-sudoku/
- "Howard Garns", https://en.wikipedia.org/wiki/Howard_Garns
- Binary Integer Programming and its Use for EnvelopeDetermination, Vladimir Y. Lunin, Alexandre Urzhumtsev, Alexander Bockmayr
- An Integer Programming Model for the Sudoku Problem, Andrew C. Bartlett, Timothy P. Chartier, Amy N. Langville, Timothy D. Rankin, 3 Μάη 2008

References(3)

- Τεχνητή Νοημοσύνη Μία σύγχρονη προσέγγιση, Δεύτερη Αμερικανική έκδοση, εκδό- σεις Κλειδάριθμος, Stuart Russell, Peter Norvig, ISBN: 960-209-873-2, Κεφάλαιο 5 Προβλήματα Ικανοποίησης Περιορισμών, σελ.:179,180,181
- The number of 9×9 Latin squares, Discrete Mathematics, Stanley Bammel and Jermome Rothstein, 1975
- There are 6670903752021072936960 Sudoku grids, Bertram Felgenhauer and Frazer Jarvis, http://www.afjarvis.staff.shef.ac.uk/sudoku/
- There are 5472730538 essentially different Sudoku grids . . . and the Sudoku symme- try group, Ed Russell and Frazer Jarvis, http://www.afjarvis.staff.shef.ac.uk/sudoku/sudgroup.html/